

L'AGENDA 21 LOCAL

L'Agenda 21 local és un sistema en què les autoritats locals treballen en associació amb tots els sectors de la comunitat per preparar els plans d'acció per aplicar la sostenibilitat a escala local.

L'Agenda 21 reconeix que les autoritats locals i els municipis tenen un paper crucial en el desenvolupament sostenible, ja que porten a terme, encarregant o influenciant, molts dels serveis dels quals depèn la qualitat de vida local, a més de gestionar gran part de l'ambient natural i construït.

L'Agenda 21 local intenta dur a terme la sostenibilitat. Aquesta no s'ha d'interpretar com una distracció de la tasca "real", si no tot el contrari, la sostenibilitat ha de influir i ser present en tota aquesta tasca "real".

Procés de L'Agenda 21

És vital assegurar que el desenvolupament sostenible sigui el corrent principal de pensament de totes les operacions de les autoritats locals i els municipis. El procés de l'Agenda 21 local ha d'ésser una iniciativa coherent, adreçada als conceptes i principis del desenvolupament sostenible i de qualitat de vida, no només una col·lecció de projectes ambientals.

No hi ha uns passos establerts per aplicar l'Agenda 21 local, però hi ha alguns components clau per al procés.

❖ Actuacions dins l'autoritat local.

- Gestió i millora de l'actuació sostenible dels municipis.
- Integració de la sostenibilitat a les polítiques i les activitats dels municipis.

❖ Actuacions a tota la comunitat.

- Increment de la conscienciació i educació.
- Assessorar i involucrar tota la comunitat i el públic general.
- Actuacions dels estaments implicats.
- Creació d'una estratègia local sostenible o d'un pla d'acció.
- Mesura, control, informació i revisió del procés.

Gestió i millora de l'actuació sostenible dels municipis

La sostenibilitat s'ha de veure com a part integral de la cultura de gestió, no com un afegit addicional. El personal ha d'estar preparat per desenvolupar una comprensió dels principis generals del desenvolupament sostenible i ha de saber aplicar aquesta filosofia al seu treball diari.

S'han de tenir en compte temes com la compra verda i local, el consum reduït d'energia, la comptabilitat verda i s'han d'evitar els residus i productes químics tòxics. Alguns mètodes i eines de gestió poden ajudar a millorar l'actuació sostenible de les autoritats locals, com són:

- Definicions d'objectius i opinions col·lectives.
- Grups de treball interdepartamentals i equips multidisciplinaris amb l'objectiu de promoure la sostenibilitat.
- Llistes i criteris sostenibles per assessorar les decisions polítiques.
- Sistemes de gestió ambiental.
- Formació de tot el personal del municipi, no només d'aquells que estan involucrats en el treball de medi ambient, per ensenyar-los què poden fer en el seu treball diari per promoure la sostenibilitat.

Integració de la sostenibilitat a les polítiques i a les activitats dels municipis

Moltes funcions del govern local es troben sotmeses a plans i documents sobre estratègies i polítiques que han de declarar què es fa i què es farà per assegurar que es respectin els criteris de sostenibilitat en l'execució d'aquests projectes. Alguns, com els que tracten sobre la biodiversitat, el patrimoni, el paisatge i de salut tenen implicacions sostenibles òbvies. Però en d'altres que no es troben tan ben definits, com els que tenen a veure amb els serveis socials, l'habitatge o l'oci, és important que encaixin en una estratègia de desenvolupament sostenible global i coherent.

Tots els projectes sectorials han d'encaixar en el compromís col·lectiu amb el desenvolupament sostenible.

Increment de la conscienciació i l'educació

La població ha de formar part de les accions del desenvolupament sostenible.

S'ha de treballar sobre les campanyes per augmentar la consciència pública sobre aquests temes. Altres idees inclouen ofertes especials per comprar productes sostenibles, expositors a les festes locals o a les biblioteques, ús dels periòdics locals o promoure xerrades, conferències, etc.

Una altra àrea d'activitat destacable és utilitzar les escoles o els centres educatius per difondre el missatge de sostenibilitat, no només mitjançant plans d'estudi formals i en la formació de valors i actituds mediambientals, sino mitjançant la gestió ecològica de les escoles, l'arquitectura paisatgística del sòl, etc.

Assessorar i involucrar tota la comunitat

L'Agenda 21 local té per objectiu encoratjar la participació. El municipi des del principi del procediment ha de demanar a la comunitat la seva opinió sobre temes locals. Qualsevol estratègia de l'Agenda 21 local és un esforç conjunt entre els diferents sectors d'una societat i els residents locals.

Arreu d'Europa s'estan adaptant a l'Agenda 21 local les tècniques existents de desenvolupament de comunitats i se n'està provant de noves, com ara:

- Tècniques de visió per encoratjar els participants a imaginar a quin tipus de comunitat els agradaria viure en el futur.
- Grups d'atenció per esbrinar què valoren determinats grups de la societat com: les dones, les minories ètniques, la gent jove, la gent amb minusvalies, etc.
- Juntres populars que uneixin un grup representatiu de població local per decidir temes locals determinats i per obtenir solucions a problemes com el mal ús dels medicaments, les opcions de transport públic, etc.

Actuacions dels estaments implicats

Encara que una autoritat local o un municipi són potser els millors situats per afavorir el procés de l'Agenda 21 local, no ho han de fer sols. Tots els altres sectors de la comunitat tenen un paper a fer. Si la població local veu que l'Agenda 21 local no és només una qüestió política, sinó que també és presa seriosament per altres actors locals, s'adonaran de la seva importància.

Els estaments implicats potencials inclouen negocis locals, serveis (companyies d'energia, telecomunicacions, aigua, clavegueram, etc.), hospitals, proveïdors de transport, grups comunitaris i voluntaris, etc.

Creació d'una estratègia de sostenibilitat local o un pla d'acció

Tots els processos de l'Agenda 21 local han de tenir per objectiu la creació d'una estratègia perquè tots els sectors rellevants puguin veure què s'ha acordat i què s'ha de fer. Cada estratègia ha de ser una publicació curta, clara i accessible.

Mesurament, control i informació del progrés cap a la sostenibilitat

És important construir uns sistemes de control en el procés de l'Agenda 21 local. Hi ha diversos mètodes:

- Usar indicadores de sostenibilitat que ens mostraran si s'apropa o s'allunya la sostenibilitat.
- Establir objectius específics.
- Realitzar regularment informes sobre els temes de sostenibilitat. Aquests informes ajuden a decidir quina informació és necessària per assessorar la sostenibilitat d'una activitat, d'un projecte o d'una política particular.